

CUMHURBAŞKANI SN. ERDOĞAN TEKRAR ADAY OLABİLİR Mİ?

Anayasamıza göre: Madde 101: “Bir kimse en fazla iki defa Cumhurbaşkanı seçilebilir”.

Bu kesin kuralın tek bir istisnası var, Madde 116’da: “Cumhurbaşkanı’nın ikinci döneminde MECLİS tarafından seçimlerin yenilenmesine karar verilmesi halinde, Cumhurbaşkanı bir defa daha aday olabilir”.

Madde 116’ya göre de Meclis’in tekrar seçim kararı 360MV gerektiriyor.

Sn. Erdoğan 2014’te 1. kez ve 2018’de 2. kez halk tarafından Cumhurbaşkanı seçildi. Bu durumda, eğer kendisi bu dönemde tekrar seçim kararı alırsa; tekrar aday olamaz. Anayasayı yazanlar çok açık bir irade beyanı olarak, 3. kez aday olma imkânını* dar şekilde MECLİS kararına bağlamışlardır. [*Zaten 3. kez imkânı demokratik sistemlerde hiç yoktur].

- 16 Nisan 2017’deki halkoylamasını takiben, Anayasamızda 18 Maddelik bir tadil yapıldı. Evet, yönetim sisteminde önemli değişiklikler getirildi, ancak “kurucu/yeni” bir Anayasa söz konusu değildir.
- Maddede, Cumhurbaşkanının (i) halk tarafından seçileceğini öngören ve (ii) en fazla 5 yıllık 2 dönem Cumhurbaşkanlığı yapabileceğini öngören kurallar 16 Nisan 2017’den ÖNCE DE ANAYASAMIZDA AYNEN VARDI.
- 2017’de geçen Anayasa değişikliklerinin Yürürlük Maddesinde, Madde 18 (b)’de; “75,77, 101 ve 102. Maddelerinde yapılan değişiklikler, birlikte yapılacak ilk TBMM ve Cumhurbaşkanlığı seçimlerine ilişkin takvimin başladığı tarihte, [...] yürürlüğe girer” deniliyor. Burada önemli husus; “101’de yapılan değişiklikler ilk seçimlerle yürürlüğe girer” Diğer bir ifade ile: Madde 101.de değişiklik olmayan düzenlemeler geçmişten beri uygulanacaktır. Ve Madde 101’deki Cumhurbaşkanlığı süresine, halk tarafından seçilmesine ve 2 dönem kuralına ilişkin değişiklik yapılmadı. Bu yüzden, halkoylaması öncesi bir dönemin sayılmamasına ilişkin bir tezin hukuki dayanağı yoktur.
- Anayasa teklifini hazırlayanlar 2017 öncesi dönemlerin “sayılmaması” gibi bir istisna düşünmüş olsalar; bunu açıkça Yürürlük Maddesine ve/veya Geçici Maddeye yazmaları gerekirdi.

Saygılarımla, Av. Ece Güner Toprak.